

oorrede van
rijver voor-
oiling ervan
was. Des te
dit deel nog

de geboden
ar tegen de
e serie heb
he" exegese
dat opzicht
vredigd.

B. H.

ten over de
ven: n.l. de
Vij maakten
rk. Volgt de
rmijdelijk de
waarheid.

r dege moe-
en blik rich-
he, want de
sterk bij be-
over en weer
over en weer
dicht mogen
sch, dien dit

men, al weer
rkelijk leven.

ormiteit van

aand van de
de wijsbe-
eschreven in
het bekende
dr Schippers
in verband
d.

der kerk, die
Reformatie
Woord Gods,
er haar kun-
narheid, loun-
dend in haar
el ons leven

ig levensver-
in gelden. Zij
ensverbanden
met minder
levensverban-
het elgen be-
dende ontvou-
heerschen.

der kerk is,
n „buiten de
te groot voor

oonte, n.l. te
lei gebied ten
an eenigheid,
le.

fessie hebben
peld, dus be-
onfessie moet
nauwkeurig
dit voor haar

ding inga,
eiding tot

de wijsbegeerte
conclusie ge-
van de belij-
r hebben be-
agelijksch ge-
retisch beeld

deze vinding
wij mogen ge-
dat juist de
onderzoeks of
zijden van de
wij willen dan
rk geschiedde
ensverbanden"

ede bedoeling.
en handeling.
at het zoo is,
n moeten heb-
van eenigheid.
en van eenig-
veld voor bui-
ulieren bevat

ten eenzijdig heel wat dat geen betrekking heeft op
het bepaalde gebied, waarop wij ons met gelijkgezinde
organiseeren. Terwijl anderszins juist ont-
breekt wat richtinggevend is op het terrein, waar-
voor onze organisatie bedoeld is.

Let wel, zoo merk ik hier op, dat dit geldt voor het
belijden der kerk, dat niets anders mag bevatten dan
het Woord Gods.

Het moge niet alles geven wat dit Woord ons biedt,
maar wat er in staat moet de hoofdzakelijk zijn van wat
God ons in Zijn Woord schonk. En dit nu is, zoo heet
het thans, niet richtinggevend voor, het heeft geen
betrekking op alle gebied buiten de kerk.

Welnu, zoo vervolgt dan de Spier, daar komt nog
bij — bij dit heel ernstig geval dus, dat de Schrift,
want het is de belijdenis der Kerk, die als zij eenig
gezag zal hebben voor ons, niets anders geven mag
dan wat de Schrift ons zegt, niet richtinggevend kan
zijn voor allerlei levensverband — daar komt nog
bij, dat het leven der vereenigingen niet al te intens
moet worden betrokken bij de confessionele activi-
teit. Want „de pluriformiteit van ons belijden is in
staat de kerkelijke splitsingen te localiseeren, en de
overige levensverbanden voor zondige versplintering te
behoeden en iets te vertoonen van 's Heilands hoog-
priesterlijke bede, opdat zij allen één zijn".

Ik concludeer nu weer, dat de scheur in de kerk
splijtsing heet, maar dat wij nu moeten zorgen, dat
voor alle ander levensverband die splitsing niet wordt
tot zondige versplintering.

Het is de Heer der kerk, Die Zijn hoogepriesterlijk
gebed tot Zijn Vader, Die in de hemelen is, opzond.
Voor Zijne Kerk. Maar dat gebed werkt niet voldoende
uit. Want er komt splitsing. Laat ons, gelooftige
mensen nu zorgen, dat die eenheid wordt hersteld
in de organisaties, die wij bouwen. Dat daar geen zon-
dige versplintering komt. Want wat de Heer der kerk
niet vermocht voor Zijn kerk, de eenheid, dat zullen
wij wel klaarspelen, als wij maar komen tot pluriformi-
teit der kerk en daarna tot pluriformiteit der be-
lijdenis.

Ik wil, wat hier gebeuren gaat, zoo scherp mogelijk
zien, en herhaal nog weer, dat ik geenerlei verwijt be-
doel aan het adres van wie ook, omdat wij er allen
bij betrokken zijn, en er zoo geredeneerd wordt aan
weerszijden van wat men dan de scheur noemt in de
kerk.

Wij zeggen dan: dit is nu gebeurd in de kerk. En
met schrik vragen wij ons af: wat zullen daarvan de
gevolgen zijn? Wij zijn synodaal of bezwaard of vrij-
gemaakt, maar wij overwegen: wat moet daaruit wel
voortspruiten voor mijn gezin, voor mijn verlovings-
voor mijn zaak, voor mijn politieke vereeniging, voor
mijn vakvereeniging, voor — ja voor heel het leven?

Daar is brand ontstaan in de kerk. — O, laat het
dus branden, als het niet anders kan, maar laat ons
met onze brandspuiten komen, om al de belendende
perceelen, onze politieke vereeniging, onze sociale
actie, onze school enz., toch voor dat vuur te behoe-
den. Houden wij die gedurig nat met onze pluriformi-
teit, of hoe dan ook ons spuit heeten mag.

Nu is dit toch een vreemd gebeuren.

Want als wij allen, hetgeen wij deden in den ker-
kelijken strijd, volkomen ernstig namen, en dat moe-
ten wij van elkander veronderstellen, wij meenen ge-
hoorzaam te zijn aan den Koning der kerk, dan zien
wij aan weerszijden van de scheur het gebeuren als
Reformatie, die in de kerk nimmer slapen mag.
Want wij menschen zijn, zooals onze belijdenis zegt,
van nature allen leugenaars en ons hart is arglistig
meer dan eenig ding. Wij zijn, zoo zingen wij, tot hin-
ken en zinken ieder uur bereid. Wij moeten allermeest
waken voor ons zelf.

En zoo hebben dus de schorsende en uitbannende
synoden groote gevaren gezien van afwijking van de
goede leer, de belijdenis, de Schrift, en zij hebben met
haar besluiten en bindingen ons allen tot de gehoor-
zaamheid willen terugleiden. Dus Reformatie.

Men moet natuurlijk de scheur betreuren, doch den
Heere ook danken voor die Reformatie, voor die trouw,
die men mocht toonen.

En die bezwaard zijn, maar zich niet vrijmaakten,
mogen, als zij ernstig zijn, geen ogenblik rusten, voor
zij tot volkomen klaarheid komen.

Daar zijn er, die, als de kerkelijke strijd met zijn
bindingen en schorsingen ter sprake komt, zeggen:
O, schei uit, dat kan mijn arme hoofd niet verdragen.
Ja — dat kon Felix ook niet. Een anderen keer,
zeide hij.

Neen, als wij de dingen heel ernstig zien, en dat
moet toch, dan moeten wij ons ook kunnen verheugen
over hetgeen geschiedde.

Een deel bleef trouw, een ander deel viel af. En
wat erger is, een ander, misschien grooter deel, bleef
tobberig of onverschillig.

En zoo is het nu ook aan de zijde der Vrijmaking.
Men moge daar de kerkelijke splitsing als zoodanig
betreuren, maar anderszins den Heere danken, dat Hij
ons aan den strik der hiërarchische afdwalingen deed
ontkomen. Wij moeten willen zingen: de strik is ge-
broken en wij zijn vrijgemaakt.

Er is Reformatie, geloofd zij den Heere!

Rechter een Reformatie heeft altijd gevolgen voor
heel het leven.

De Calvinistische reformatie, en die is toch de re-
formatie der kerk, dus zei Groen, is grondslag en
waarborg zelfs onzer constitutionele vrijheden. Zij

bracht vrijheid voor gansch het leven, voor alle levens-
verband. Maar de leiding der antirevolutionaire partij
zegt: zwijg toch over de kerk. Wij dragen leed, leed
— maar zorg toch, dat onze zaak, de politiek, geen
schade lijdt.

En dat zegt de man der christelijke vakactie, en dat
zegt de schoolman en dat zeggen synodocraten en be-
zwaarden en vrijgemaakten.

En al maar schuiven zij op alle levensgebied de
kerk achteruit; onze Moeder moet uit ons oog ver-
dwijnen, de tucht moet worden verkleind in beteeken-
nis, de belijdenis moet worden pluriform, en wie weet
wat er nog meer kan geschieden, maar de Reformatie
die steeds heel het leven hervormt, zelfs het leven
van de valsche kerk die wij verlieten — denk aan de
contra-reformatie in de zestiende eeuw — die Refor-
matie moet thans worden beperkt, teruggedrongen.
Wij sluiten de kerk van Christus op in een eigen „ver-
band"; wij zorgen voor waterdichte schotten in al
onze andere verbanden, voor vuurvrije muren en deuren.
Want onze eenheid allerwege, onze bouwzels, ons
gansche practische leven in huis en school, in maats-
chappij en staat komt in disorde, in moeilijkheden;
wij gaan, hetgeen de kerk des Heeren deed, getrouw
belijden de waarheid, ons geopenbaard voor heel ons
leven, localiseeren, opdat het ons nergens meer
kwaad kan doen.

En — de kerk is dan werkelijk „Heilsanstalt" ge-
worden, en haar zaligheid is voor den hemel en niet,
althans slechts zeer ten deele, want wij willen ook
wel weer eenige rekening met haar houden voorzoo-
ver het geen kwaad kan, voor deze aarde, voor het
leven hier beneden.

En als onze Heiland ons waarschuwde: indien
iemand tot Mij komt — en dat is toch ook tot Zijn
kerk — en niet haat zijn vader en moeder en vrouw
en kinderen en broeders en zusters, ook zelfs zijn
eigen leven — en wij mogen er dan toch ook bijvoe-
gen al zijn organisaties, politiek en sociaal — die kan
mijn discipel niet zijn, dan zeggen wij: laat ons zor-
gen, dat wij den Heere volgen — maar dien haat
nimmer kennen. En ik meen, en ik zeg dit evengoed
tegen mij zelf als tegen een ieder onzer, dat dit toch
niet gaat.

En daarom heb ik gezegd: daar komt ons zóó iets
ergers over dan alles wat tot nu toe in den
kerkelijken strijd geschiedde.

Wij mogen dus met elkander aan weerszijden van
de „scheur" deze dingen toch wel heel ernstig en
nauwkeurig bezien.

Met hartelijke groeten en heilbede, uw toegenege
MARNIX.

„De Volkskrant":

Katholiek Vizier.

Verwacht wordt, dat de Paus tijdens de plechtig-
heden van het Hellig Jaar 1950 in Rome de tenhemel-
opneming van Maria tot dogma zal verklaren.

Op de Universiteit van Batavia is een faculteit van
filosofie geopend. Deze leerstoel is toevertrouwd aan
pater Jacobs S.J.

Oost-Indonesië is de eerste staat van de toekomstige
federatie van Indonesische republieken, waar het missie-
werk zich ten volle kan ontplooiën, daar volgens artikel
3 van de nieuwe grondwet de vroegere zoogenaamde
ordonnantien van de politieke bepalingen voor Ned.
O-Indië, waardoor het missiewerk afhankelijk was van
de willekeur der regeringsambtenaren, zijn opgeheven.

GEREFORMEERDE KERKEN
(Onderhoudende Artikel 31 K.O.).

Beroepen te:

Rotterdam-Z. (bij accl.), H. Veltman te 's-Hertogenbosch,
Tiel-Zaltbommel, Enkhuizen-Hoorn, Pernis, G. A. Jansen,
cand. te Bergentheim.

Bedankt voor:

Deiftzijl, L. J. Goris te Emmer-Erfscheidenvveen,
Zwartstul, J. ten Hove te Gees.

— ADRESSEN. De D. v. Houdt is verhuisd van Rotter-
dam-Z. naar Kerkstraat 431 te Uithuizermeeden (Gr.).

— LUTTEN AAN DE DEDEMSVAART. De gemeente
heeft 21 Nov. haar eigen gebouw in gebruik genomen,
waarbij De M. Janssens 't Woord voor haar opende in
Neh. 4:6a: doch wij bouwden de muur. Dit gebouw, oor-
spronkelijk 'n school met 3 lokalen, is thans tot een zeer
doelmatig kerkgebouw vertimmerd, 2 lokalen zijn tot kerk
ingericht en in het 3e lokaal is een consistoriekamer af-
gebouwd. Het kerkgebouw biedt momenteel plaats aan
ruim 150 personen, terwijl het aantal zitplaatsen zoo nood-
ig kan worden opgevoerd.

— KERK VAN BATAVIA. Ter bevordering van een
vlotte overkomst van de correspondentie met de kerk van
Batavia, is de beste adresseering: Sergt. Maj. W. van
Veelen, 160214000, Javahotel Rijswijk 5, Batavia.

— DE NOODWET OUDERDOMSVOORZIENING. De
classis Rotterdam heeft in haar voortgezette vergadering
na bespreking besloten:

„De classis enz. gezien:

de instructie van de kerk van Bolnes-Slikkerveer:
het ingekomen schrijven van de kerk van IJsselmonde
en het bezwaarschrift van een zestal diakenen van Rotter-
dam-C. tegen een door den Raad der kerk genomen be-
sluit inzake de „Noodwet Ouderdomsvoorziening";

spreekt uit:

a. dat de overheid door deze wet haar rechtsbevoegd-
heid overschrijdt, omdat zij als dienaresse Gods hand-
haafster is van het recht Gods en dus de roeping heeft
zelf aan Gods Woord zich te onderwerpen en het volks-
leven te herleiden tot de onderwerping aan de door God
gestelde normen, in dat Woord geopenbaard;

b. dat de noodwet in strijd is met Schrift en belijdenis,
vgl. o.m. Hand. 2:44—47, Hand. 4:32—35, Hand. 6:1—7,
1 Tim. 5:3, 4, 8, 16, Held. Cat. Zondag 21 (antwoord 55),
Zondag 38, Zondag 40 (antw. 107), Zondag 42 (antw. 111),
Ned. Gel. Bel. art. 36;

c. dat zij zich naar het Woord Gods geroepen acht de
kerken binnen haar ressort te wijzen op:

I. de gerechtigheid Gods, welke de overheid in het men-
schenleven stellen moet, vgl. o.m. Jer. 22:3 en art. 36
N.G.B.

II. de door God in Zijn Woord gestelde normen voor
de armenzorg, vgl. o.m. Deut. 15:7, 8, 1 Tim. 5:4, 8, 16,
Hand. 6:17.

De kerkeraad van Rotterdam-C. sprak uit „dat han-
gende de kerkelijke procedure geen enkele bindende uit-
spraak door eenige ambtsdrager met ambtelijk gezag ge-
daan kan worden in het midden van de gemeente".

— V. T(II) schrijft in ons kerkblad voor Zeeland:

— VOOR DEN WERELDLIJK RECHTER. 't Was
j.l. Vrijdag voor den kerkeraad van Hoek een vreemde
gewaarwording uit den mond van Mr. Tichelman, de ad-
vocaat der aanklagers, te hooren, dat z.l. de wereldlijke
rechter niet kan oordeelen inzake de geschillen in de
Geref. Kerken en dus ook geen recht kan doen.

Ook de President der rechtbank Mr. Bloemers was zicht-
baar verrast en kon niet nalaten op te merken: Wat doen
jullie hier dan?

Voor den kerkeraad van Hoek was 't vooral hierom een
verrassing, wij juist dat argument, dat n.l. de wereldlijke
rechter niet kan oordeelen, één van de redenen was waar-
om zij reeds in Sept. 1945 een minnelijke schikking voor-
stelde. In Maart van dit jaar werd datzelfde voorstel nog-
eens herhaald — het mocht niet baten: Men ging liever
naar den rechter. En — nu klaagt men, dat die rechter
niet oordeelen kan.

Overigens was er niet veel nieuws te hooren. We kennen
ongeveer het kerkrecht der Synodalen. Toch doet het nog
weer even vreemd aan uit een „Gereformeerden" mond
te hooren spreken over den onzin van de zelfstandigheid
van de plaatselijke kerk. Dat verbandvorming behoort tot
het wezen van de Gereformeerde kerk. En het zal de „Ge-
reformeerden" wel even pijnlijk getroffen hebben van een
Hervormden rechter te moeten hooren, dat z.l. in de Do-
leantie de strijd tusschen Hervormd en Gereformeerd juist
ging over die plaatselijke zelfstandigheid.

Na dat alles was het niet verrassend meer, dat Mr.
Tichelman niet kon begrijpen hoe het toch mogelijk is dat
3 van de 4 rechtshoven „bezwaard gezind" zijn. Na lang
nadenken was hij tot een psychologische verklaring geko-
men, niet bepaald vleidend voor de 3 gewraakte hoven —
en zeer vleidend voor het hof van Den Haag, dat zoo diep
groef, getuige Zoute Spui. Wij voor ons waren van meening
dat die oplossing veel eenvoudiger is: De 3 rechtshoven
weten blijkbaar veel meer van het Gereformeerde Kerk-
recht dan Mr. Tichelman o.m.

Zeer in het kort zette daarna Mr. Hummelen voor onzen
kerkeraad de bezwaren tegen de Dagvaarding uiteen. Het
deed ons goed enkele synodalen onder zijn gehoor te zien.
't Groote verschil tusschen beide advocaten was wel, dat
Tichelman kwam met een overvloed van woorden en
Hummelen met een vrucht bewijsmateriaal: Voetius, Rut-
gers, Bouwman, Deddens.

De rechter bepaalde tenslotte dat over ongeveer 14
dagen de uitspraak zal gedaan worden.

We kunnen alleen nog hopen en: bidden.

Hierbij enkele passage's uit het pleidooi van Mr. Tichel-
man in het Kort geding om de goederen van de Geref.
Kerk te Hoek op Vrijdag 21 Nov. 1947 voor de Rechtbank
te Middelburg.

Als hij spreekt over de bewuste Classis-vergadering te
Terneuzen 31 Juli 1945:

„Mijnheer de President, ik spreek thans uit eigen er-
varing, ik was op die vergadering zelf tegenwoordig. Mijn
plaatselijke predikant De van Houte had mij als jurist ge-
vraagd te willen komen, want hij zei, er zou wel eens iets
kunnen gebeuren".

„Mijnheer de President, U, als niet Gereformeerd rechter
kunt eigenlijk over ons geschil niet oordeelen, ik zei van-
nacht tegen mijn vrouw, hadden we maar een Gerefor-
meerde rechter, dan was de zaak gewonnen".

Waarop de President reageerde met de opmerking: „Wat
komt u dan bij mij doen?"

Als hij het heeft over de zelfstandigheid der plaatselijke
kerk en daar het zoogenaamde nieuwe kerkrecht ver-
dedigt, interrupeert, de President: „Zoo hebben de Gere-
formeerden er toch niet altijd over gedacht als ik het wel
heb".

Toen door onzen verdediger betwist werd, dat dit geen
„kort geding" kon zijn, om reden dat deze toestand er is
vanaf Augustus 1945 en het nu weer bijna drie maanden
geleden is sinds de dagvaarding kwam, werd geantwoord
in dezen zin:

„Alle verzoeningspogingen hadden gefaald, er restte
niets anders meer, dan een procedure. Dat het nu weer
telkens uitgesteld werd, kwam doordat men de waarnemend
president als rechter wilde hebben. Deze stond er
nog onbevooroordeeld tegenover, terwijl men bij M.
Porthuis gezien de uitspraak te Zoute Spui reeds van
te voren wist hoe de afloop zou wezen".

Al met al voor gewone menschen een leerzame morgen.
(Nader vernemen we, dat de uitspraak vervroegd is en
de goederen toegewezen blijven aan den wettigen kerke-
raad).

— OVERZICHT CONTRIBUTANTEN STICHTING OP-
LEIDING. Classis Groningen: Aantal contribuanten 1.609;
aantal belijdende leden 5.701; pct. 28.22; gemiddelde op-
brengst per contribuant f 4.64. Classis Warffum resp. 722,
1.761, 41, f 3.67. Classis Oost Groningen resp. 425, 1.374,
30.93, f 3.19. Classis Grootegast resp. 378, 1.385, 27.29,
f 3.92. Classis Stadskanaal resp. 354, 835, 42.40, f 3.18.
Classis Leeuwarden resp. 530, 1.480, 35.81, f 3.49. Classis
Drachten resp. 341, 967, 35.26, f 2.04. Classis Assen resp.
599, 1.917, 31.24, 3.54. Classis Enschede resp. 465, 2.744,
16.94, f 2.87. Classis Hardenberg 659, 1.898, 34.56, f 2.66.
Classis Zwolle resp. 1.661, 5.637, 29.46, f 3.19. Classis
Gelderland resp. 701, 2.294, 30.56, f 2.68. Classis Amers-
foort resp. 679, 3.192, 21.27, f 3.42. Classis Utrecht resp.
456, 1.404, 32.47, f 4.85. Classis Alkmaar-Zaandam resp.
287, 939, 30.56, f 2.98. Classis Amsterdam-Haarlem resp.
383, 1.348, 28.41, f 3.42. Classis Gouda-Leiden-Woerden
resp. 197, 963, 20.45, f 5.54. Classis Den Haag resp. 326,
1.468, 22.21, f 4.27. Classis Dordrecht-Gorinchem resp. 521,
2.002, 26.21, f 2.64. Classis Rotterdam resp. 678, 2.861,
23.69, f 4.87. Classis Schiedam resp. 236, 1.148, 20.56, f 3.36.
Classis Zeeland resp. 467, 1.648, 28.34, f 2.15. Classis
Brabant-Limburg resp. 114, 643, 17.73, f 3.32. Totaal resp.
12.785, 45.609, —, f 3.53.

Bovenstaande cijfers geven een overzicht van de con-
tribuanten der Theologische Hoogeschool.

Het eerste cijfer vermeldt het aantal contribuanten van
de verschillende classis; het tweede cijfer het aantal be-
lijdende leden van elke classis; het derde cijfer geeft het
percentage van de belijdende leden dat contribueert; het
vierde cijfer vermeldt het bedrag dat in de betreffende
classis gemiddeld per contribuant wordt bijgedragen.

Gevraagd: een beschaafd,
zelfstandig

MEISJE

voor assistentie van de huis-
vrouw, waar dagelijkse hulp
aanwezig is. Brieven onder No.
94, aan de Hendrik de Cock-
stichting te Groningen.

Zakenman heeft voor uitbrei-
ding van zijn bedrijf dringend
3 TOT 5 DUIZEND GULDEN
nodig, welke broeder of zuster
wil hem helpen? Borgstelling
en zakelijke zekerheid zijn aan-
wezig. Brieven onder No. 295,
Bureau „De Reformatie“, Goes.

TE KOOP AANGEBODEN:

JACQUET MET VEST,
middenmaat, i.e.g.s., v.o.
Brieven onder No. 294, Bureau
„De Reformatie“ te Goes.

Copieërinrichting
„ECCLESIA“
Kon. Emmakade 194
DEN HAAG
Telefoon 39.84.92
vervaardigt Uw
Gestencide Kerkbladen
Vraagt proefnum-
mers en prijs.

Het Kaartsysteem VOOR Kerkelijk Gebruik

is weer verkrijgbaar.

Ook zijn in beperkte hoeveelheid
voorrading de

KARTONNEN
KAARTENKASTJES
voor ruim 800 kaarten.

Vraag Uw boekhandelaar of den
uitgevers

Oosterbaan & Le Cointre N.V.,
Goes, Giro 36000.

ANTIEKE

Klokken, Meubelen, Tegels,
Tin- en Koperwerk, enz.,
enz. koopt en verkoopt:

Kunsthandel „OUD HOLLAND“
(eig. J. van Dijk), Rotterdam,
Cl. de Vrieslaan 80, Tel. 36466.

Gevr. voor direct of later een
NET MEISJE,

dat er niet tegen op ziet om
in een gezin met zes kinderen
hulp te verlenen voor een
goed loon en goede behande-
ling. Boven 20 jaar. Voor dag
of dag en nacht. — D. VAN
HARTEN, Noordeinde 254 —
Berkel (Z.-H.)

Ter overname gevraagd:

TEXTIELZAAK MET VERG.,
leest met woning of gedeelte
van woning. Een kleine zaak,
die door hard aanpakken op te
werken is, wordt ook graag
overgenomen. Brieven onder
No. 297, Bureau „De Refor-
matie“ te Goes.

Mevr. de Wed. Ds HUIZING,
Ribeislaan 5, Apeldoorn, (art.
31), vraagt tegen 1 Jan. of
eerder

EEN HULP

in haar huishouding van twee
personen. Goed loon en goede
behandeling verzekerd. Wordt
geheel in het gezin opgenomen.

EEN GESCHENK

voor Vader, Broer of Verloofde
in de komende feestdagen?
Niets passender dan een abonne-
ment op de R.B.-SERIE.
Vier boeken, gebonden voor
tien gulden, te bestellen bij Uw
boekhandel of bij de uitgevers
Oosterbaan & Le Cointre N.V.,
Goes.

Binnenkort verkrijgbaar

„ONZE STRIJD“

(referaat, gehouden op onze
eerste openb. vergadering)
Prijs f 0.20

Gereformeerde Kiesvereniging
„SCHRIFT EN BELIJDENIS“
Secretariaat:
v. Houtenlaan 8, Helpman (Gr.)

WIJ ZIJN LEVERANCIERS

van
Avondmaalserviezen
en

Dooptonten

in ZILVER
en in
GERO-TIN

(Gero-tin is zuiver tin en
daarom duurzaam)

Vraagt vrijblijvend prijsopgaaf.

L. GEUSEBROEK & ZOON
JUWELIERS,
WEIMARSTRAAT 303—305,
Telefoon 337822, DEN HAAG.

LAAT NU UW JAARGANG
„DE REFORMATIE“
INBINDEN

f 3.— per jaargang.

Register wordt bijgeleverd.

BOEKBINDELIJ VAN KUIJK
Zalmstraat 1 — Scheveningen

Interessant is cijfer drie, waaruit duidelijk blijkt dat er
in de classis verhoudingsgewijs niet overal evenveel con-
tribuanten zijn. De classis Stadskanaal spant de kroon
met 42.4 pct.

In verschillende classis is het zeker mogelijk en
gewenst het aantal contribuanten op te voeren. Nog niet
overal is elk gezin contribuant. We weten dat de liefde
voor onze Theologische Hoogeschool wel zoo groot is dat
dit ideaal bereikt kan worden; Stadskanaal heeft dit mo-
menteel het dichtst benaderd. Hulde!

Iedere correspondent kan zelf wel berekenen hoe groot
het percentage contribuanten in zijn woonplaats is.

Wordt de actie voor de Theologische Hoogeschool met
kracht gevoerd, dan zal uit een volgend overzicht blijken
dat het record van Stadskanaal geslagen is. Elk gezin
contribuant van de Theologische Hoogeschool blijft de leus!

Stichting: Opleiding,

C. LETTINGA, penningmeester,

Groningen, Herman Colleniusstraat 13.

— 3e VERANTWOORDING AUTOFONDS TIEL-ZALT-
BOMMEL, N. B. te E. f 5.30; J. M. te A. f 5.—; Jeugd-
vergn. te Utrecht f 51.89; A. S. te U. f 23.11; A. M. S.
te U. f 25.—; Lenig van L. A. K. te L. f 25.—; W. V. te
s-G. f 1.10; totaal f 136.40.

Vorige verantwoordingen f 277.—. Er is nu een bedrag
blijven van totaal f 413.40. Van H. H. te St. P. ontving ik
bericht dat deze broeder bereid is f 100.— te lenen. Zo-
dra dit bedrag door mij is ontvangen zal ik het verant-
woorden. Hartelijk dank, broeders en zusters!

De Penningmeester van het Autofonds,
H. SCHOLTUS, Voorstad 15 te Tiel
Giro 412284.

NIEUW ZONDAGSSCHOOLROOSTER

voor Zondagsscholen op Gereformeerden grondslag
voor het jaar 1948.

Dit is een rooster zonder groote sprongen.
Verkrijgbaar in Boekjesformaat of Geperforeerde vellen.
Prijs: 10 cent per exemplaar.

Uitgeversbureau en Kerkboekhandel
JOHS VLAANDEREN OLDENZEEL,
1e Oosterparkstraat 212 — AMSTERDAM—OOST.

De Schriftuurlijke beginselen van het Kerkrecht

door J. VAN DALEN te Apeldoorn,
met een inleidend woord van Prof. P. DEDDENS.
PRIJS f 0.75.

Een duidelijk, bondig, goed gedocumenteerde brochure over
het Gereformeerde Kerkrecht. Een uitstekende leidraad
voor onze organisaties.
Deze studie mag in geen Gereformeerd gezin, geen Jeugd-
vereniging of Mannen- en Vrouwenorganisatie ontbreken.
Verkrijgbaar bij den boekhandel en bij de uitgevers
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., GOES, Giro 36000.

ZO JUIST VERSCHENEN:

Geschiedeniswaardeering bij Hendrik de Cock

rede, uitgesproken bij de aanvaarding van het hoog-
leraarsambt aan de Theologische School der Chr. Geruf.
Kerken in Nederland te Apeldoorn, op Vrijdag 14 Nov.
1947, door J. HOVIUS.

Prijs f 1.60, franco huis.

Verkrijgbaar bij Uw boekhandel of bij de Uitgeefster

FA B. WEISSENBACH & ZOON

GROTE KERKSTRAAT 16—18 — SNEEK — Giro 124153.

HEIDELBERGSCH GATECHISMUS

toegelicht door Prof. Dr. K. SCHILDER

DEEL I

(verschijnt in afleveringen).

De eerste twee afleveringen zijn thans aan de inteeke-
naren verzonden. Is U daar ook bij?

Er bestaat nog een beperkte gelegenheid om op dit
Standaardwerk in te tekenen à f 1.75 per aflevering,
met gratis bijlevering der linnen stempelbanden.

Het is gedrukt op prima houtvrij papier op royaal formaat.

Levering kan geschieden door middel van Uw Boekhandel
of door de Uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. — GOES
Giro 36000.

— DE NOODLIJDENDEN OP SOEMBA. 20e en laatste
verantwoording. Vorige verantwoording: f 19390.22.

Ontvangen. Van het zustercomité voor geldinzameling
voor de noodlijdenden op Soemba, te Eindhoven door be-
middeling van mw. D. C. Houtman-v. Rijssel f 50.—; van
de Geref. Kerk te Pijnacker, collecte voor de nood, op
Soem. f 12.52; van J. Kingma te Joure, voor Soemba f 2.—;
van de Geref. Vrouwenver. te Axel, restant in geld van
de Soemba-naal-actie f 185.—; door bem. van de heer Van
Spronsen te Goes, van br. N. N. te Hull, (Iowa U.S.A.)
\$ 50.— f 130.—; van br. Verheul te Pella (Iowa U.S.A.)
\$ 5 f 13.—; van het dames-comité voor de zending ten
behoefte van de noodl. op Soemba (zie boven) f 62.41.
Totaal f 454.93.

Met de vorige verantwoording: f 19845.15.

Bovendien heeft de Diaconie van de Geref. Kerk te
Batavia een gift van f 300.— overhandigd aan de predi-
kanten D. Coreh en Tanahomba tijdens hun verblijf te
Batavia, zoodat de totale inzameling de f 20.000.— is over-
schreden.

Door samenwerking tusschen de Kerk van Zwolle, de
zendingsdeputaten Da en mevr. Goossens en vele anderen,
zijn heel wat goederen aan onze broeders en zusters in
Soemba verzonden.

De eerste inzameling is hiermede geëindigd. Mochten
nog ergens gelden aanwezig zijn, dan kunnen deze worden
gestort op postrekening 442338 van den Questor van de
Zendingsdeputaten der Gereformeerde Kerken te Enschede.
Allen die medehelpten deze inzameling zoo boven ver-
wachting te doen slagen, worden hartelijk bedankt.

De Diaconie der Gereformeerde Kerk te Zwolle,
JAC. BOSCH Jzn., secretaris.

KENT U REEDS

Zangers en Speellieden

van D. W. L. MILO?

Vraagt het Uw boekhandelaar
of den uitgever.

Oosterbaan & Le Cointre N.V.,
Goes, Giro 36000.

Geen beter kerst-
geschenk dan het
prachtige boekje

Jij...
Gods kind!

door P. C. van WIJK

In fraai bandje f 1.25

Daar zullen Uw kinderen U
dankbaar voor zijn.

Uitgeverij
J. BOERSMA - ENSCHEDE

Nog altijd

zijn er wat exemplaren van
EEN THEATER IN DACHAU,
door Ds H. KNOOP, te ver-
krijgen. De prijs is slechts
f 3.90. Bestel het bij Uw boek-
handel of bij de uitgevers:
Oosterbaan & Le Cointre N.V.,
Goes.

Beschaafd Meisje (4 j. M.U.L.O.,
dipl. Huish.sch.), oud 23 jaar,
zag zich gaarne per 15 Jan.
1948 bij een keurige en gezellige
fam. (G.G. art. 31 K.O.), Zwolle
of Kampen, geplaatst als

HULP IN DE HUISHOUDING
Hulp voor het ruwe werk moet
aanwezig zijn. Brieven onder
No. 296, Bureau „De Reformatie“
te Goes.

De vrijheid der exegese

door Dr. K. J. POPMA

Inhoud:
Exegese en Theologie,
De Geschiedenis der
Exegese,
De bevrijding der
Exegese.
260 Pagina's
Prijs gebonden f 4.25

U kunt bestellen bij Uw boek-
handel of bij de uitgevers:
Oosterbaan & Le Cointre N.V.,
Goes.

Medewerker
Prof. Dr.
De H. Kne
v. Til, Ph

Alle st
aan: P
Adm.-a

INHOUD:
Synodocr
Uit de Se
meerd. —
N. Ridderb
— Kerkel
kanten; O
kinderen.
Uit het p
heer J. Se
predikante
ratuur en
ninger Bri

BEZW
en O

Op één
punt moe
zeg dit a
het is de
der bezw
Om de
staan is
boorte.
Zoodaals
de Syno
leeruitspr
commissi
zoeken o
ren. Het
was het l
meer ver
zakelijk
vies".

In dit
dicaal al
tegelijk v
meest ve
fel omtr
alle mis
komen v
de Syno
scherpe
volledig
In het
afwijzing
komt nu
wachting
de in h
bijgebrac
ken ults
vordering
die ben
noodigen
zullen di

Op gr
ders: dr
pers, dr
zamenlij
gediend,
De ee
missie, p
prof. De
vond pla
king ge
beteeken
geven in
conferen

„Op e
de gedau